

Dohledový benchmark č. 1/2017

Způsob generování testů při pořádání odborných zkoušek dle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru

1. Relevantní právní úprava

Předpis	• Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru (dále jen „zákon“), • vyhláška č. 384/2016 Sb., o odborné způsobilosti pro distribuci spotřebitelského úvěru (dále jen „vyhláška“),
Ustanovení	• Zejm. § 3, § 62, § 69 zákona, • § 9, § 10, § 11, § 13 vyhlášky.

2. Účel

Tento dokument byl vytvořen pro akreditované osoby dle § 62 zákona za účelem stanovení způsobu generování testů pro pořádání odborných zkoušek dle § 69 zákona.

3. Požadavky na generování testů vyplývající z vyhlášky

a) skupiny odbornosti [§ 3 odst. 1 písm. i) zákona]

(1) Odborné znalosti uchazeče budou ověřovány vždy pro příslušnou skupinu odbornosti, pro kterou má uchazeč zájem získat osvědčení o úspěšném vykonání odborné zkoušky dle zákona. Skupiny odbornosti se dělí na:

- poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení,
- poskytování nebo zprostředkování vázaného spotřebitelského úvěru,
- poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru na bydlení.

(2) Uchazeč, který bude mít zájem získat osvědčení k poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení a současně k poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru na bydlení, bude vykonávat zkoušku obsahující znalostní a dovednostní otázky z I. a III. skupiny odbornosti (tzv. souhrnná zkouška). Rozsah odborných znalostí dle jednotlivých skupin odbornosti lze nalézt v příloze vyhlášky.

b) Počet zkouškových otázek v testu dle jednotlivých skupin odbornosti (§ 9, § 10 vyhlášky)

(1) Uchazeči, který má zájem poskytovat nebo zprostředkovávat spotřebitelský úvěr jiný než na bydlení (I. skupina odbornosti) nebo spotřebitelský úvěr na bydlení

(III. skupina odbornosti), je položeno celkem 60 zkuškových otázek a 2 případové studie.

(2) Uchazeči, který má zájem poskytovat nebo zprostředkovávat vázaný spotřebitelský úvěr (II. skupina odbornosti), je položeno celkem 32 zkuškových otázek a 2 případové studie.

(3) Uchazeči, který skládá souhrnnou zkoušku, je položeno celkem 92 zkuškových otázek a 3 případové studie.

c) Typy zkuškových otázek (§ 11 odst. 2 vyhlášky)

(1) Každý jednotlivý test obsahuje jak otázky s jednou správnou odpovědí, tak otázky s více správnými odpověďmi. Zastoupení jednotlivých typů otázek obsažených v každém testu je následující:

- Zkuškové otázky vždy jen s jednou správnou odpovědí jsou v testu zastoupeny ze 75 %.
- Zkuškové otázky s jednou nebo více správnými odpověďmi jsou v testu zastoupeny z 25 %.

(2) Další částí testu jsou případové studie, jejichž podotázky mají vždy jen jednu správnou odpověď.

(3) Zastoupení jednotlivých typů otázek v testu dle skupin odbornosti a limity pro úspěšné složení odborné zkoušky zobrazuje následující tabulka:

ODBOBNOST	POČET OTÁZEK - ZNALOSTI	POČET OTÁZEK S JEDNOU SPRÁVNOU ODPOVĚDÍ (1 BOD)	POČET OTÁZEK S VÍCE SPRÁVNÝMI ODPOVĚDÍMI (2 BODY)	POČET PŘÍPADOVÝCH STUDII	POČET OTÁZEK K PŘÍPADOVÝM STUDIÍM (2 BODY)	CELKOVÝ POČET OTÁZEK V TESTU	CELKEM BODŮ ZA TEST
Minimální požadovaná úspěšnost pro složení odborné zkoušky	60 % bodů			60 % bodů		75 % bodů	
1. skupina odbornosti	60	45	15	2	10	70	95
2. skupina odbornosti	32	24	8	2	10	42	60
3. skupina odbornosti	60	45	15	2	10	70	95
Souhrnná zkouška	92	69	23	3	15	107	145

d) Okamžik generování testů

- (1) Akreditovaná osoba vytváří jednotlivé zkušební varianty nejdříve v den konání odborné zkoušky. Pořadí správných odpovědí u jednotlivých zkouškových otázek se pro každou zkušební variantu stanoví odlišně. Každý zkoušený obdrží vlastní zkušební variantu¹ (viz § 13 odst. 3 vyhlášky).

4. Očekávání ČNB týkající se struktury testu a zastoupení tematických oblastí v testu

- (1) Jednotlivé typy zkouškových otázek musí být jasně odlišeny. Je vhodné, aby se vyskytovaly po blocích, tzn. 1. část testu obsahuje pro příklad zkouškové otázky s jednou správnou odpovědí, 2. část testu obsahuje zkouškové otázky s více správnými odpověďmi a 3. část testu je věnována případovým studiím. V úvodu každé části testu je uchazeč upozorněn na konkrétní typ otázek, které jsou v příslušné části testu obsaženy.
- (2) Za účelem jednotného přístupu ke generování testů a srovnatelnosti zkoušek u jednotlivých akreditovaných osob ČNB vymezuje doporučené zastoupení otázek v testu. Cílem požadavků na generování testů je rovněž zabezpečení rovnoměrného a vyváženého zastoupení tematických oblastí dle přílohy vyhlášky v testu.
- (3) Přesné počty otázek z jednotlivých okruhů, které mají být obsaženy ve vygenerovaném testu, jsou dle jednotlivých skupin odbornosti vymezeny v příloze tohoto dokumentu.

Datum: 31. 1. 2017

¹ Je nezbytné zajistit, aby žádné dva testy vygenerované jednou akreditovanou osobou nebyly totožné (viz odůvodnění vyhlášky k § 13).

Příloha – zastoupení tematických oblastí v testu

Tematické oblasti dle skupiny odbornosti	Počet otázek celkem	Počet otázek s jednou správnou odpovědí	Počet otázek s více správnými odpověďmi
Úvěry jiné než na bydlení	60	45	15
a) odborné minimum o finančním trhu	8	6	2
1. finanční trh, jeho definice, úloha a význam		1	1
2. základy teorie financí (časová hodnota peněz)		1	
3. finanční matematika (úročení)		1	
4. struktura finančního trhu (primární a sekundární trh, peněžní a kapitálový trh)		1	1
5. účastníci finančního trhu (věřitelé, dlužníci, finanční zprostředkovatelé)		1	
6. regulace a dohled nad finančním trhem		1	
b) struktura, subjekty a fungování trhu spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení	12	9	3
1. poskytovatel spotřebitelského úvěru, samostatný zprostředkovatel, vázaný zástupce, zprostředkovatel vázaného spotřebitelského úvěru, zahraniční zprostředkovatel		2	1
2. zásady úvěrového vztahu, základní parametry a povinnosti smluvních stran		2	1
3. registry dlužníků		1	
4. typy spotřebitelských úvěrů jiných než na bydlení (účelové a neúčelové úvěry, hotovostní půjčky, kontokorent, kreditní karty, úvěrový účet)		2	1
5. rizika spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení		2	
c) regulace trhu spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení	12	9	3
1. právní předpisy z oblasti práva na ochranu spotřebitele		3	1
2. základy souvisejících předpisů z finančního trhu, občanského práva (zejména smlouva o úvěru) a obchodního práva		2	1
3. některé požadavky na výkon činnosti (zejména pravidla pro vyřizování stížností a reklamací spotřebitelů podle § 15 odst. 2 písm. g) a § 25 zákona)		2	1
4. základy smluvního práva		2	
d) úvěrování a produkty spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení	20	15	5
1. pravidla jednání		1	1
1.1 pravidla uchovávání dokumentů a záznamů podle § 78 zákona		1	
1.2 pravidla zákazu pobídek podle § 79 zákona		1	
1.3 informace poskytované spotřebitelem a pravidla poskytování rady podle § 84 a 85 zákona		1	
1.4 informační povinnosti vůči spotřebiteli podle § 90 až 111 zákona a smlouva o zprostředkování spotřebitelského úvěru podle § 125 až 127 zákona		2	
1.5 smluvní podmínky podle § 112 až 121 zákona a podmínky zániku závazku podle § 128 až 132 zákona		2	
2. platby spojené se spotřebitelským úvěrem (úroky, poplatky, provize, význam RPSN)		2	1
3. pravidla pro jednání se spotřebiteli, kteří jsou v prodlení, podle § 15 odst. 2 písm. h) zákona (informování o úrocích z prodlení, poplatcích z prodlení, refinancování smlouvy o úvěru, úpravy smluvních podmínek) a postup věřitele při prodlení spotřebitele podle § 122 a 123 zákona		2	1
4. pravidla pro vymáhání pohledávek podle § 15 odst. 2 písm. i) zákona (exekuce soudem či soudním exekutorem)		2	1
5. možnosti řešení sporů vyplývajících z poskytování spotřebitelského úvěru (např. finanční arbitr)		1	1
e) doplňkové služby související se spotřebitelským úvěrem jiným než na bydlení	4	3	1
1. základy pojištění, zajištění spotřebitelského úvěru prostřednictvím pojištění (životní pojištění, pojištění schopnosti splácet spotřebitelský úvěr), asistenční služby		1	1
2. pojištění motorových vozidel (havarijní pojištění, pojištění odpovědnosti za škodu)			
3. vkladové účty, platební účty		1	
5. platební karty (zejména kreditní karty)		1	
4. vliv doplňkových služeb souvisejících se spotřebitelským úvěrem na výši RPSN		1	
f) zásady procesu posuzování úvěruschopnosti spotřebitele	4	3	1
1. posouzení úvěruschopnosti spotřebitele a s tím související pravidla podle § 86 až 89 zákona		3	1

Tematické oblasti dle skupiny odbornosti	Počet otázek celkem	Počet otázek s jednou správnou odpovědí	Počet otázek s více správnými odpověďmi
Vázaný spotřebitelský úvěr	32	24	8
a) odborné minimum o finančním trhu	4	3	1
1. finanční trh, jeho definice, úloha a význam			
4. struktura finančního trhu (primární a sekundární trh, peněžní a kapitálový trh)		1	
5. účastníci finančního trhu (věřitelé, dlužníci, finanční zprostředkovatelé)			1
2. základy teorie financí (časová hodnota peněz)		1	
3. finanční matematika (úročení)			
6. regulace a dohled nad finančním trhem		1	
b) struktura, subjekty a fungování trhu vázaného spotřebitelského úvěru	4	3	1
1. poskytovatel spotřebitelského úvěru, samostatný zprostředkovatel, vázaný zástupce, zprostředkovatel vázaného spotřebitelského úvěru, zahraniční zprostředkovatel		1	
2. zásady úvěrového vztahu, základní parametry a povinnosti smluvních stran		1	
3. registry dlužníků			1
4. vymezení vázaného spotřebitelského úvěru, jeho účelovost, vázaný spotřebitelský úvěr na zboží a na služby		1	
5. specifika různých druhů vázaného spotřebitelského úvěru (např. leasing, splátkový prodej)			
c) regulace trhu vázaného spotřebitelského úvěru	4	3	1
1. právní předpisy z oblasti práva na ochranu spotřebitele		1	
2. základy souvisejících předpisů z finančního trhu, občanského práva (zejména smlouva o úvěru) a obchodního práva		1	1
3. některé požadavky na výkon činnosti (zejména pravidla pro vyřizování stížností a reklamací spotřebitelů podle § 15 odst. 2 písm. g) a § 25 zákona)			
4. základy smluvního práva		1	
d) úvěrování a produkty vázaného spotřebitelského úvěru	12	9	3
1. pravidla jednání		1	
1.1 pravidla uchovávání dokumentů a záznamů podle § 78 zákona			
1.2 pravidla zákazu pobídek podle § 79 zákona		1	
1.3 informace poskytované spotřebitelem a pravidla poskytování rady podle § 84 a 85 zákona		1	1
1.4 informační povinnosti vůči spotřebiteli podle § 90 až 111 zákona a smlouva o zprostředkování spotřebitelského úvěru podle § 125 až 127 zákona		1	
1.5 smluvní podmínky podle § 112 až 121 zákona a podmínky zániku závazku podle § 128 až 132 zákona		1	
2. platby spojené se spotřebitelským úvěrem (úroky, poplatky, provize, význam RPSN)		1	1
3. pravidla pro jednání se spotřebiteli, kteří jsou v prodlení, podle § 15 odst. 2 písm. h) zákona (informování o úrocích z prodlení, poplatcích z prodlení, refinancování smlouvy o úvěru, úpravy smluvních podmínek) a postup věřitele při prodlení spotřebitele podle § 122 a 123 zákona		1	1
4. pravidla pro vymáhání pohledávek podle § 15 odst. 2 písm. i) zákona (exekuce soudem či soudním exekutorem)		1	
5. možnosti řešení sporů vyplývajících z poskytování spotřebitelského úvěru (např. finanční arbitr)		1	
e) doplňkové služby související s vázaným spotřebitelským úvěrem	4	3	1
1. základy pojištění, zajištění spotřebitelského úvěru prostřednictvím pojištění (životní pojištění, pojištění schopnosti splácet spotřebitelský úvěr), asistenční služby		1	1
2. pojištění motorových vozidel (havarijní pojištění, pojištění odpovědnosti za škodu)			
3. vkladové účty, platební účty		1	
4. vliv doplňkových služeb souvisejících se spotřebitelským úvěrem na výši RPSN		1	
f) zásady procesu posuzování úvěruschopnosti spotřebitele	4	3	1
1. posouzení úvěruschopnosti spotřebitele a s tím související pravidla podle § 86 až 89 zákona		3	1

Tematické oblasti dle skupiny odbornosti	Počet otázek celkem	Počet otázek s jednou správnou odpovědí	Počet otázek s více správnými odpověďmi
Úvěry na bydlení	60	45	15
a) odborné minimum o finančním trhu	4	3	1
1. finanční trh, jeho definice, úloha a význam			
4. struktura finančního trhu (primární a sekundární trh, peněžní a kapitálový trh)		1	
5. účastníci finančního trhu (věřitelé, dlužníci, finanční zprostředkovatelé)			1
2. základy teorie financí (časová hodnota peněz)		1	
3. finanční matematika (úročení)			
6. regulace a dohled nad finančním trhem		1	
b) struktura, subjekty a fungování trhu spotřebitelského úvěru na bydlení	8	6	2
1. poskytovatel spotřebitelského úvěru, samostatný zprostředkovatel, vázaný zástupce, zprostředkovatel vázaného spotřebitelského úvěru, zahraniční zprostředkovatel		2	1
2. zásady úvěrového vztahu, základní parametry a povinnosti smluvních stran		1	
3. registry dlužníků		1	
4. spotřebitelský úvěr na bydlení (vymezení, účelovost)		1	1
5. rizika spotřebitelského úvěru na bydlení		1	
c) regulace trhu spotřebitelského úvěru na bydlení	8	6	2
1. právní předpisy z oblasti práva na ochranu spotřebitele		1	
2. základy souvisejících předpisů z finančního trhu, občanského práva (zejména smlouva o úvěru) a obchodního práva		1	1
3. některé požadavky na výkon činnosti (zejména pravidla pro vyřizování stížností a reklamací spotřebitelů podle § 15 odst. 2 písm. g) a § 25 zákona)		1	
4. základy smluvního práva		1	
5. kupní smlouva na nemovité věci		1	1
6. zástavní právo		1	
d) úvěrování a produkty spotřebitelského úvěru na bydlení	16	12	4
1. pravidla jednání		1	
1.1 pravidla uchovávání dokumentů a záznamů podle § 78 zákona		1	
1.2 pravidla zákazu pobídek podle § 79 zákona		1	
1.3 informace poskytované spotřebitelem a pravidla poskytování rady podle § 84 a 85 zákona		1	1
1.4 informační povinnosti vůči spotřebiteli podle § 90 až 111 zákona a smlouva o zprostředkování spotřebitelského úvěru podle § 125 až 127 zákona		1	
1.5 smluvní podmínky podle § 112 až 121 zákona a podmínky zániku závazku podle § 128 až 132 zákona		1	
2. platby spojené se spotřebitelským úvěrem (úroky, poplatky, provize, význam RPSN)		2	1
3. pravidla pro jednání se spotřebiteli, kteří jsou v prodlení, podle § 15 odst. 2 písm. h) zákona (informování o úrocích z prodlení, poplatcích z prodlení, refinancování smlouvy o úvěru, úpravy smluvních podmínek) a postup věřitele při prodlení spotřebitele podle § 122 a 123 zákona		1	1
4. pravidla pro vymáhání pohledávek podle § 15 odst. 2 písm. i) zákona (exekuce soudem či soudním exekutorem)		1	
5. možnosti řešení sporů vyplývajících z poskytování spotřebitelského úvěru (např. finanční arbitr)		1	
6. základy daňové problematiky související s poskytováním spotřebitelského úvěru na bydlení		1	1
e) doplňkové služby související se spotřebitelským úvěrem na bydlení	4	3	1
1. základy pojištění, zajištění spotřebitelského úvěru prostřednictvím pojištění (životní pojištění, pojištění schopnosti splácet spotřebitelský úvěr), asistenční služby		1	
2. vkladové účty, platební účty		1	1
4. platební karty (zejména kreditní karty)			
3. vliv doplňkových služeb souvisejících se spotřebitelským úvěrem na výši RPSN		1	
f) zásady procesu posuzování úvěruschopnosti spotřebitele	4	3	1
1. posouzení úvěruschopnosti spotřebitele a s tím související pravidla podle § 86 až 89 zákona		3	1
g) zásady postupu a způsobu oceňování věcí, práv a jiných majetkových hodnot poskytnutých jako zajištění spotřebitelského úvěru na bydlení	4	3	1
1. základy pravidel a postupů pro přijetí a ocenění předmětu zajištění spotřebitelského úvěru plynoucích z tohoto zákona a jiných právních předpisů podle § 15 odst. 2 písm. d) zákona		2	1
2. základy oceňování nemovitých věcí podle zákona o oceňování majetku		1	
h) trh nemovitých věcí	8	6	2
1. hypotéka a jiné zajištění, dozajištění		2	1
2. změny referenčních úrokových sazeb u hypotečních úvěrů s pohyblivou úrokovou sazbou; záporné amortizace; balonové splátky nebo odložení plateb jistiny nebo úroku		1	
3. stavební spoření (smlouva o stavebním spoření, státní podpora)		2	1
4. základy právní úpravy nemovitých věcí uvedené v občanském zákoníku		1	
5. úvěry v cizí měně (zejména jejich rizika)		1	
i) uspořádání a fungování katastru nemovitostí	4	3	1
1. základní znalosti katastrálního zákona		1	1
2. druhy zápisů práv do katastru, katastrální řízení		2	

Tematické oblasti dle skupiny odbornosti	Počet otázek celkem	Počet otázek s jednou správnou odpovědí	Počet otázek s více správnými odpověďmi
Souhrnná zkouška	92	69	23
a) odborné minimum o finančním trhu	8	6	2
1. finanční trh, jeho definice, úloha a význam		1	1
2. základy teorie financí (časová hodnota peněz)		1	
3. finanční matematika (úročení)		1	
4. struktura finančního trhu (primární a sekundární trh, peněžní a kapitálový trh)		1	1
5. účastníci finančního trhu (věřitelé, dlužníci, finanční zprostředkovatelé)		1	
6. regulace a dohled nad finančním trhem		1	
b) struktura, subjekty a fungování trhu spotřebitelského úvěru	12	9	3
1. poskytovatel spotřebitelského úvěru, samostatný zprostředkovatel, vázaný zástupce, zprostředkovatel vázaného spotřebitelského úvěru, zahraniční zprostředkovatel		2	1
2. zásady úvěrového vztahu, základní parametry a povinnosti smluvních stran		2	
3. registry dlužníků		1	
4. typy spotřebitelských úvěrů jiných než na bydlení (účelové a neúčelové úvěry, hotovostní půjčky, kontokorent, kreditní karty, úvěrový účet)		1	1
4. spotřebitelský úvěr na bydlení (vymezení, účelovost)		1	
5. rizika spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení		1	1
5. rizika spotřebitelského úvěru na bydlení		1	
c) regulace trhu spotřebitelského úvěru	16	12	4
1. právní předpisy z oblasti práva na ochranu spotřebitele		2	1
2. základy souvisejících předpisů z finančního trhu, občanského práva (zejména smlouva o úvěru) a obchodního práva		2	
3. některé požadavky na výkon činnosti (zejména pravidla pro vyřizování stížností a reklamací spotřebitelů podle § 15 odst. 2 písm. g) a § 25 zákona)		2	
4. základy smluvního práva		2	1
5. kupní smlouva na nemovité věci		2	
6. zástavní právo		2	1
d) úvěrování a produkty spotřebitelského úvěru	28	21	7
1. pravidla jednání		1	1
1.1 pravidla uchovávání dokumentů a záznamů podle § 78 zákona		2	
1.2 pravidla zákazu pobídek podle § 79 zákona		2	
1.3 informace poskytované spotřebitelem a pravidla poskytování rady podle § 84 a 85 zákona		2	1
1.4 informační povinnosti vůči spotřebiteli podle § 90 až 111 zákona a smlouva o zprostředkování spotřebitelského úvěru podle § 125 až 127 zákona		2	
1.5 smluvní podmínky podle § 112 až 121 zákona a podmínky zániku závazku podle § 128 až 132 zákona		2	
2. platby spojené se spotřebitelským úvěrem (úroky, poplatky, provize, význam RPSN),		2	1
3. pravidla pro jednání se spotřebiteli, kteří jsou v prodlení, podle § 15 odst. 2 písm. h) zákona (informování o úrocích z prodlení, poplatcích z prodlení, refinancování smlouvy o úvěru, úpravy smluvních podmínek) a postup věřitele při prodlení spotřebitele podle § 122 a 123 zákona,		2	
4. pravidla pro vymáhání pohledávek podle § 15 odst. 2 písm. i) zákona (exekuce soudem či soudním exekutorem),		2	1
5. možnosti řešení sporů vyplývajících z poskytování spotřebitelského úvěru (např. finanční arbitř),		2	
6. základy daňové problematiky související s poskytováním spotřebitelského úvěru na bydlení,		2	1
e) doplňkové služby související se spotřebitelským úvěrem	8	6	2
1. základy pojištění, zajištění spotřebitelského úvěru prostřednictvím pojištění (životní pojištění, pojištění nemovitosti, pojištění schopnosti splácet spotřebitelský úvěr), asistenční služby		2	1
2. pojištění motorových vozidel (havarijní pojištění, pojištění odpovědnosti za škodu),		1	
3. vkladové účty, platební účty,		1	
5. platební karty (zejména kreditní karty)		1	1
4. vliv doplňkových služeb souvisejících se spotřebitelským úvěrem na výši RPSN,		1	
f) zásady procesu posuzování úvěruschopnosti spotřebitele	4	3	1
1. posouzení úvěruschopnosti spotřebitele a s tím související pravidla podle § 86 až 89 zákona.		3	1
g) zásady postupu a způsobu oceňování věcí, práv a jiných majetkových hodnot poskytnutých jako zajištění spotřebitelského úvěru na bydlení	4	3	1
1. základy pravidel a postupů pro přijetí a ocenění předmětu zajištění spotřebitelského úvěru plynoucích z tohoto zákona a jiných právních předpisů podle § 15 odst. 2 písm. d) zákona,		2	1
2. základy oceňování nemovitých věcí podle zákona o oceňování majetku,		1	
h) trh nemovitých věcí	8	6	2
1. hypotéka a jiné zajištění, dozajištění,		2	1
2. změny referenčních úrokových sazeb u hypotečních úvěrů s pohyblivou úrokovou sazbou; záporné amortizace; balonové splátky nebo odložení plateb jistiny nebo úroku		1	
3. stavební spoření (smlouva o stavebním spoření, státní podpora),		1	1
4. základy právní úpravy nemovitých věcí uvedené v občanském zákoníku,		1	
5. úvěry v cizí měně (zejména jejich rizika),		1	
i) uspořádání a fungování katastru nemovitostí	4	3	1
1. základní znalosti katastrálního zákona,		1	1
2. druhy zápisů práv do katastru, katastrální řízení.		2	